

ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

**ПЕТРИШИНА Дар'я, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: розглянуто вплив політичної нестабільності та війни на туристичну галузь України. Проаналізовано анексію Криму, бойові дії на сході та повномасштабне вторгнення Росії, через що туристична сфера зазнала значних втрат, але не дивлячись на це внутрішній туризм продовжує функціонувати у безпечніших регіонах, де створюються належні умови для переселенців.

Ключові слова: туристичні потоки, туристична галузь, сфера туризму, туризм, економічний розвиток.

Туризм посідає третє місце за доходами в економіці країни. Значну частину бюджету складають податки з туристичних поїздок. Туризм стимулює розвиток різноманітних інфраструктурних зв'язків, у тому числі торгових підприємств. Завдяки цьому створюються умови для роботи компаній галузей, які співпрацюють зі сферою туризму. Варто враховувати, що сучасний стан розвитку туристичної сфери є складною системою, на яку впливають зовнішні та внутрішні фактори. Політична ситуація в Україні призвела до втрати позицій на туристичному ринку. Говорити про розвиток туризму під час війни не доводиться. Важливо зберегти хоча б частину діяльності економіки та суспільства. Сьогодні туристичний бізнес змушений або призупинити свою діяльність, або адаптуватися до умов війни, щоб вижити [2].

З 2014 року спостерігається значне зменшення кількості міжнародних туристичних потоків, що було зумовлено напруженою політичною ситуацією в Україні – анексія Криму та події на сході та півдні України призвели до негативних змін у структурі та обсяг в'їзних і виїзних туристичних потоків. Анексія Криму призвела до втрати близько 30% рекреаційно-туристичного потенціалу [1. с. 24-35].

Широкомасштабне вторгнення Росії 24 лютого 2022 року суттєво вплинуло на організацію внутрішнього туризму в Україні і на ситуацію в країні в цілому. Станом на квітень 2022 року 7,7 мільйона осіб зареєстровані як

внутрішньо переміщені. Крім того, значна частина людей залишила свої домівки без офіційної реєстрації. Для їх розміщення використовуються туристичні комплекси, готелі та гуртожитки, а харчування забезпечується закладами, пов'язаними з туристичною сферою. Незважаючи на активні бойові дії, внутрішній туризм у безпечніших регіонах продовжує функціонувати. Люди можуть відвідувати туристичні об'єкти, музеї та місця відпочинку. Інфраструктура у цих регіонах залишається на високому рівні, а логістичні маршрути зазнали незначних змін. Війна змусила багатьох українців переміститися до західних областей України. Для переселенців у цих областях організовують безкоштовні екскурсії, які допомагають краще зрозуміти державотворчий шлях Україна. Особлива увага приділяється періоду радянської окупації 1939-1941 років, що має паралелі із сучасними подіями в Бучі, Ірпені та Маріуполі. Під час екскурсій передбачено заходи безпеки, зокрема бомбосховища та інструкції на випадок повітряної тривоги. Це особливо важливо в умовах триваючої війни [4].

Ситуація в південних областях України сьогодні є досить складною, оскільки сезонний літній туризм на узбережжі Чорного та Азовського морів цього року виявиться неможливим. Навіть якщо бойові дії в цьому регіоні припиняться, територія залишиться небезпечною для туристів. Відновлення інфраструктури, логістики, зруйнованих туристично-рекреаційних, природно-заповідних та лікувально-оздоровчих об'єктів вимагатиме часу та значних ресурсів. Окрім того, очищення території від боєприпасів, зброї та інших небезпечних об'єктів також потребує часу. Схожа ситуація спостерігається і у північних та східних областях України, які постраждали від повномасштабного військового вторгнення Росії. Тут інфраструктура, транспортні шляхи та туристичні об'єкти зазнали значних руйнувань. Відновлення туристичних потоків можливе лише після завершення війни, оскільки безпека має вирішальне значення для організації туризму [2].

Відновлення функціонування галузі варто почати з регіонів, які зазнали найменших втрат від війни. Це створить базу для прийняття туристів.

Інвестиції повинні спрямовуватися з Заходу на Південь і Схід, а після відновлення необхідної інфраструктури та дезактивації території, вони будуть переміщені у інші райони. Незважаючи на це, поточні події не є єдиною умовою для розвитку туризму. Головним залишається різноманіття рекреаційних ресурсів, якими Україна щедро наділена, а також відповідні послуги. Це, в першу чергу, привертає увагу звичайного мандрівника. У майбутньому необхідно буде вдосконалити наявний туристичний арсенал і, звісно, відновити зруйноване [3, с. 46-48].

Література:

1. The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. 1436 p.

2. Шляхи розвитку туристичної сфери України у воєнний період URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-46-2> (дата звернення: 25.09.2024).

3. Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні: зб. матеріалів III Всеукр. наук. практ. конф. (Херсон-Кропивницький, 23 квітня 2024 р.) / за ред. доц. Нікітенко К.С. Херсон-Кропивницький: ХДАЕУ, 2024. 263 с.

4. Проблеми та перспективи відновлення України під час та після завершення російсько-української війни URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-9> (дата звернення: 27.09.2024).

Анотація: *The impact of political instability and war on the tourism industry of Ukraine is considered. The annexation of Crimea, the hostilities in the east and the full-scale invasion of Russia were analyzed, due to which the tourism sector suffered significant losses, but despite this, domestic tourism continues to function in safer regions, where proper conditions are created for immigrants.*

Ключові слова: *tourist flows, tourist industry, tourism sphere, tourism, economic development.*

*Науковий керівник- ПОБЕРЕЖЕЦЬ Ганна
канд. іст. наук., доцент кафедри українознавства
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*